

Caminant sobre la Mina de l'Arquebisbe

EMATSA i la Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona van organitzar, el 23 de març, una ruta guiada per **la Mina de l'Arquebisbe**, un sistema de canalització clau per a l'abastiment d'aigua de la ciutat de Tarragona i que es va començar a construir el segle XVIII.

La caminada va seguir un recorregut pels últims quilòmetres de la Mina de l'Arquebisbe, una infraestructura hidràulica que abastia la ciutat. Rememora la fita del 3 de desembre de 1798, quan la canalització es va posar en marxa i l'aigua va tornar a brollar de les fonts de Tarragona, algunes d'elles fetes construir expressament per a commemorar aquell esdeveniment. Els artífexs de la recuperació de la mina van ser els arquebisbes Joaquin de Santiyán i Francesc Armanyà, que van retornar a la ciutat la portada d'aigües des de la captació de Puigpelat.

Una proposta històrica i cultural per donar a conèixer diversos aspectes del món de l'aigua a la ciutat de Tarragona en el marc del dia Mundial de l'Aigua (22 de març)

La ruta va comptar amb la guia de **Jordi López Vilar**, investigador de l'ICAC-CERCA (grup de recerca MIRMED) i gran coneixedor dels aqüeductes romans de Tarraco. El recorregut, circular, va partir del Camp de Mart i, al llarg de 5 quilòmetres, va resseguir els vestigis de la mina romana al voltant de Sant Pere i Sant Pau i la Part Alta. Durant el camí es van poder veure les fites, respiralls i pous de registre; també les instal·lacions d'EMATSA i l'espai El camí de l'aigua, situat dins d'un antic dipòsit museïtzat, així com l'interior del dipòsit d'aigua de l'Oliva.

Ja dins el nucli urbà de Tarragona, la caminada passà per l'antiga entrada de la mina romana, la torre de les aigües i les quatre fonts que va fer construir l'arquebisbe Armanyà i que encara es conserven a la Part Alta: a la plaça Sant Joan, plaça de les Cols i plaça Sant Antoni.

L'activitat va esgotar les 50 places que tenia disponibles pocs dies després d'obrir les inscripcions!

Ens hi va acompanyar la periodista Núria Riu, que va publicar una [crònica de la jornada al Diari de Tarragona](#) (24 de març).

Conèixer la Mina de l'Arquebisbe és una oportunitat per veure com al llarg de la seva història Tarragona sempre ha hagut de preocupar-se per l'abastiment d'aquest recurs bàsic [l'aigua] de la seva població”, recull Núria Riu al Diari de Tarragona.

Un grup de 50 persones van fer la caminada per la Mina de l'Arquebisbe, guiats per l'investigador de l'ICAC-CERCA Jordi López. Foto: EMATSA (cedida).

Alguns dels elements que es van poder veure amb la caminada per la Mina de l'Arquebisbe estan catalogades a la publicació ***Catàleg dels elements patrimonials relacionats amb el cicle integral de l'aigua***, editada per l'ICAC-CERCA i EMATSA el 2021 i que presenta una compilació de dades sobre 104 elements històrics vinculats a la captació i la portada de l'aigua als municipis de Tarragona, la Canonja, el Catllar i els Pallaresos.

Podeu consultar la publicació en obert en aquest enllaç i trobareu informació detallada sobre la Mina de l'Arquebisbe (p. 36), la Font d'Armanyà (p. 104), la Font de la Pitxa (o de la Pixa) (p. 120), les Fonts de la Plaça Santiago Rusiñol (p. 122), les Fonts de l'Oliva (p. 124) o el Pou d'en Gomar (p. 148), entre d'altres.

CATÀLEG

Dels elements patrimonials relacionats amb el cicle integral de l'aigua

Pla per a la protecció, estudi i difusió del patrimoni històric vinculat a la captació i portada de l'aigua als municipis de **Tarragona, La Canonja, El Catllar i Els Pallaresos**.

 Ematsa

Institut Català
d'Arqueologia Clàssica

Sobre l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC-CERCA)

L'**Institut Català d'Arqueologia Clàssica** (ICAC-CERCA) és un **centre CERCA** creat com a consorci el 2003 per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. És una institució catalana amb vocació internacional, puntera en la recerca i conservació del patrimoni arqueològic. Té la seu a Tarragona, ciutat reconeguda com a Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 2000. Els seus investigadors i investigadores treballen per comprendre el passat a través de l'estudi de les restes arqueològiques i promoure la preservació del llegat històric. **Som CERCA!**

Per a més informació, visiteu el lloc web de l'ICAC a www.icac.cat.

CERCA

Centres de Recerca
de Catalunya